



Az EU kohéziós politikája segítette szupergyors szélessávú optikai kábeles kapcsolat kialakítását Lizardig, az Egyesült Királyság legészakibb pontjáig. Az ERFA (Európai Regionális Fejlesztési Alap) által támogatott Szupergyors Cornwall projekt egyike volt annak a számos sikeres projekt-esettanulmánynak, amelyet az EU „Stratégiai Riport” mutatott be a 2007–2013 közötti kohéziós politika programjainak végrehajtásával kapcsolatban (további részletek a 10–13. oldalon található cikkben).

## ▶ A KOHÉZIÓS POLITIKÁRÓL FÜGGETLEN SZEMMEL, 2007–2011

**Minden politikai döntéshozatali folyamat közép-pontjában a tájékozott és gyakorlati tapasztalatot alapuló döntéshozatal kellene, hogy álljon. E célból a Bizottság üdvözli a Szakértői Elemző Hálózat legutóbbi jelentését, amely 27 tagállam kohéziós politikájának teljesítményéről szól.**

Minden évben egy csoport független értékeléseket végző szakértőt kérnek fel, hogy vizsgálják meg az ERFA (Európai Regionális Fejlesztési Alap) és a Kohéziós Alap által társfinanszírozott programok végrehajtásával kapcsolatosan a tagállamok jelentéseiben közölt eredményeket. Ez az összefoglaló

jelentés egy aktualizált verziója annak a 2012 elején készített jelentésnek, amely egészen 2011 végéig összefoglalja a 2007–2013-as programok eredményeit.

### ▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

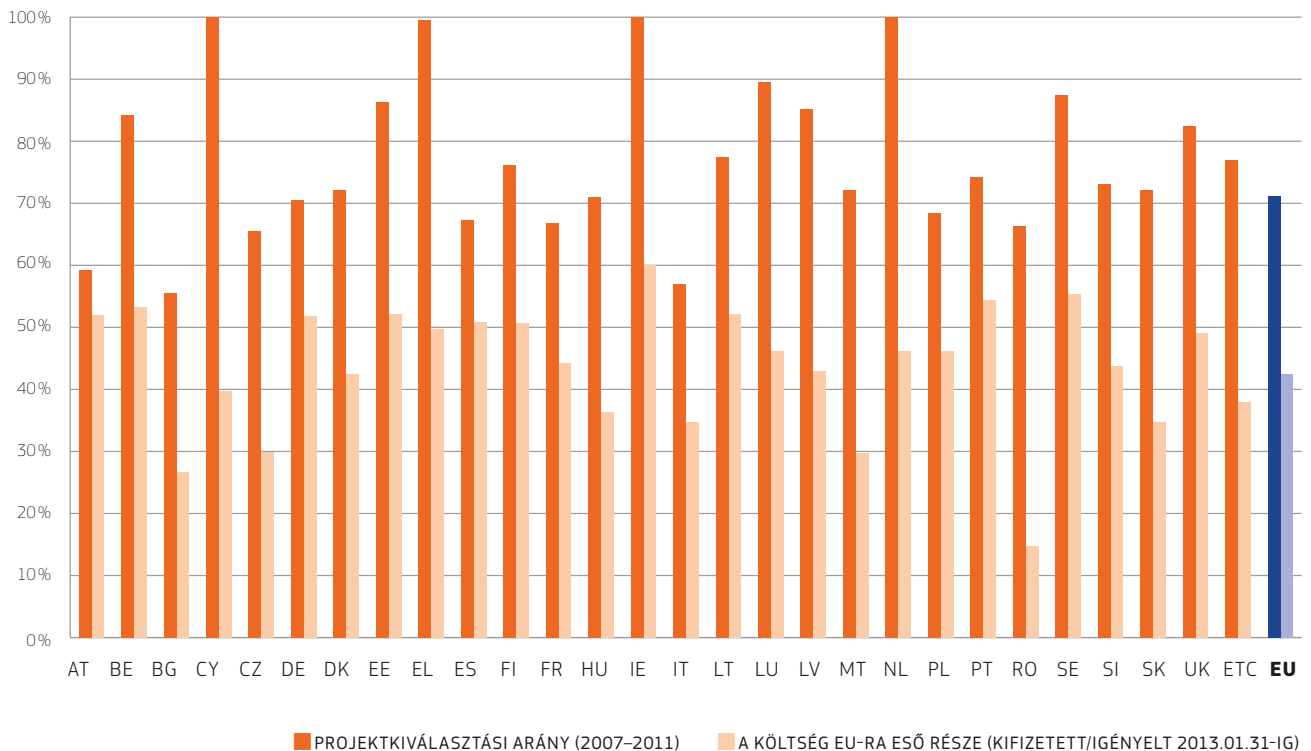
Szakértői elemző hálózat 2012

[http://ec.europa.eu/regional\\_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/expert\\_innovation/2012\\_evalnet\\_fei\\_synthesis\\_final.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/expert_innovation/2012_evalnet_fei_synthesis_final.pdf)

Pénzügyi mérnöki eszközök

[http://ec.europa.eu/regional\\_policy/archive/funds/2007/jjj/doc/pdf/cocof\\_guidance\\_note3\\_hu.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/funds/2007/jjj/doc/pdf/cocof_guidance_note3_hu.pdf)

## MINDEN EU-S ALAP – PROJEKTKIVÁLASZTÁS (2007–2011) A BEJELENTETT KIFIZETÉSEKKEL ÖSSZEHALONLÍTVÁ (2007–2013)



A 2012. évi összefoglaló beszámoló hat fő témát tartalmaz:

### 1 ▶ TÁRSADALMI GAZDASÁGI HELYZET

A beszámoló rávilágít arra a kritikus helyzetre, amelyekben a programok megvalósulnak, kihangsúlyozva a legtöbb európai ország gyenge gazdasági teljesítményét (a Balti Államok, Lengyelország és Szlovákia kivételével). A 2013. évi előrejelzés nagyon csekély javulást vetít előre, a közfinanszírozás állapota ugyanakkor várhatóan gyenge marad, amely a több országban bevezetett költségcsökkentő programok hatásának tudható be. E forgatókönyv megvalósulása várhatóan korlátot képez majd a kiadások mértékének fennmaradó időszakra tervezett alakulásában.

### 2 ▶ A PÉNZÜGYI TÁMOGATÁSOK MÉRTÉKE

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és a Kohéziós Alap összesen 270 milliárd EUR összeggel rendelkezik a 2007–2013 közötti időszakban, amely az EU éves GDP-jének a 0,3%-át teszi ki, ugyanakkor ez közel egyharmada (37,7%-a) az EU 12-höz tartozó országok éves kormányzati többlekiadásának<sup>(1)</sup>. Ezek a számok demonstrálják a fejlesztési kiadások EU-finanszírozásának kiemelt fontosságát az EU 12-höz tartozó országok számára. A beszámoló ugyanakkor rámutat arra, hogy a rendelkezésre álló finanszírozási források ténylegesen kevesebb mint felére tartanak igényt a tagállamok. Ez felveti azt a kérdést, hogy néhány állam képes-e hasznosítani a következő három évben rendelkezésre álló forrásokat, továbbá a beszámoló felveti a kockázatát a néhány tagállamban megjelenő, lehetséges forráshiánynak<sup>(2)</sup>. A számos tagállamban tapasztalt nehézségekre válaszként az EU csökkentette a nemzeti társfinanszírozás szintjét, stabil szinten fenntartva ugyanakkor az EU általi finanszírozást.

(1) EU-12 országok: Bulgária, Ciprus, Cseh Köztársaság, Észtország, Magyarország, Lettország, Litvánia, Málta, Lengyelország, Románia, Szlovákia és Szlovénia.

(2) Bulgária, Olaszország és Románia.

### 3 ▶ A BERUHÁZÁSOK ÖSSZETÉTELÉNEK VÁLTOZÁSA

A beszámoló jelentős elmozdulást állapít meg a forráselosztás terén, amely a rendelkezésre álló források 10%-át teszi ki. Ezt a változást a legtöbb tagállamban bekövetkezett gazdasági helyzet rosszabbodásával összefüggésben merült fel. A beszámoló rámutat a források olyan területekről való átalakításának szükségességére, mint amilyen a vállalkozások támogatása, illetve olyan területekről, amely szűkös társfinanszírozási kapacitással rendelkezik (azaz helyhatóságok), olyan területek felé, amelyeket kevésbé érintett a válság. Ennek eredményeként az EU-12 tagállamokban a források döntő többsége olyan beruházásokban kerül felhasználásra, mint az úthálózat vagy a környezeti infrastruktúra, ugyanakkor az EU-15 tagállamokban a kutatási és műszaki fejlesztési (RTD) területek felé, az infrastruktúra és innováció felé, az üzleti beruházások felé, valamint a környezeti infrastruktúra irányába figyelhető meg elmozdulás<sup>(3)</sup>. Ennek érdekében, hogy a kis- és középvállalatok hitelválságból való kilábalását elősegítsék, a programok bevezették a pénzügyi mérnöki instrumentumokat: a vállalkozásoknak adott visszafizetendő befektetéseket.

### 4 ▶ A KOHÉZIÓS POLITIKA MEGVALÓSÍTÁSA TERÉN ELÉRT PÉNZÜGYI FEJLŐDÉS

A beszámoló a tagállamoknak kifizetett összegeket akként határozza meg, mint az elérhető, legmegfelelőbb adatokat arra, hogy a programok megvalósulásának üteméről számot adjanak. Az előző programidőszakhoz (2000–2006) viszonyítva az összefoglaló beszámoló jelentős késést állapít meg az EU-15-nek szánt Európai Regionális Fejlesztési Alap kiadásai terén: míg a kifizetések a jelen programidőszakban elérték a megállapított költségvetési keret 46%-át, addig a megelőző időszak hasonló szakaszában ez 10%-kal magasabb volt, amely abszolút értékben kifejezve 10,8 milliárd EUR csökkenést jelent. A kifizetés aránya az EU-12 tagállamokban magasabb volt (49%), mint az EU-15 tagállamokban (45%), amellett, hogy az utóbbiak kisebb tapasztalattal rendelkeznek a strukturális alapok kezelésében. A beszámoló megjegyzi azt is, hogy a programidőszak elején a lassú kezdés volt a késés fő oka. Mindamellett a kedvezőtlen gazdasági folyamatok, a közbeszerzés körüli problémák és az adminisztratív késedelmek tovább lassították a megvalósítás ütemét.

### 5 ▶ EREDMÉNYEK

A beszámoló kitér arra, hogy a befejezett projektek aránya 2011-ben jelentősen megnőtt. Habár az elért eredmények és programok fejlődésének értékelése két okból is nehéz: a befejezett projektek korlátozott száma, amely csökkenti az anyagi eredmények egyértelmű láthatóvá tételét, valamint a megvalósulásról szóló éves beszámolóban hivatkozott információk korlátozott rendelkezésre állása. Néhány következtetés azonban levonható: a versenyképességi régiókban a programok megvalósítása magasabb fejlődési szinten áll, mint a konvergenciaregiókban; a munkahely teremtés (383 ezer teljes munkaidős állás) és az induló vállalkozások támogatása a KKV szektoron belül (53 ezer) jelentősen növekedett, amely a megvalósítás gyorsulását is jelzi; a vállalkozásokat támogató projektek elmozdultak a kutatás-fejlesztés irányába, és a vállalkozáskezdést támogató projektek (148 500 beruházási projekt) a KKV szektorban valósul meg, 14 700 tudományos-ipari kutatási együttműködési projekt kapott támogatást, és közel 15 000 munkahely jött létre a kutatás-fejlesztés területén<sup>(4)</sup>.

### 6 ▶ ÉRTÉKELÉSEK A TAGÁLLAMOK RÉSZÉRŐL

Az értékelések átlaga megközelítőleg egy értékelés volt programonként, azonban ez a tagállamok között nagy eltéréseket mutat. A legtöbb értékelés (83%) a programok megvalósulását, illetve a folyamatok értékelését célozta, továbbá a kvalitatív módszerek használata dominált (53%, összehasonlítva a kvantitatív módszerekkel, amelyek aránya 11%). Az értékelések pozitív eredményeket jeleznek a kutatás-fejlesztés és innovációs projektek terén, különösen a hálózatépítés és együttműködés, valamint a vállalkozások támogatása kapcsán. Ehhez hasonlóan a helyi fejlődést célzó kezdeményezéseket úgy ítélték meg, hogy azok elősegítették a különböző kormányzati szintek közötti együttműködést, és növelték a helyi hatóságok részvételét. Sajnálatos módon a beszámoló szerint az értékelések megállapításai nagyrészt informális szinten maradtak, valamint nem voltak összefüggésbe hozhatók a döntéshozói folyamatokkal. Kizárólag a balti államok hoztak létre olyan formális folyamatokat, amely biztosítják, hogy a monitoring- és értékelési rendszer a döntéshozói rendszerhez kapcsolódjon.

A szakértői hálózat végső beszámolója a 2007–2013 időszakra a 2013. év végére várható. Az olyan beszámolókat, mint a jelenlegi, a Bizottság segítségére lesz a Tanács és a Parlament elvárásainak teljesítésére, amely azt célozza, hogy a 2014. évtől kezdődően a kohéziós politika eredményeiről éves beszámoló szülessen. A tények és bizonyítékok lehetőséget teremtenek a kohéziós politika alakításához.

(3) EU-15 országok: Ausztria, Belgium, Dánia, Finnország, Franciaország, Németország, Görögország, Írország, Olaszország, Luxemburg, Hollandia, Portugália, Spanyolország, Svédország, Egyesült Királyság.

(4) Az Európai Bizottság stratégia jelentésében és a nemzeti stratégiai jelentésekben található adatok között van némi eltérés. Ennek az az oka, hogy a nemzeti stratégiai jelentésekben található adatok néhány tagállamnál aktualizálva lettek.